

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Meščanje!

Razpisane so zopet dopolnilne volitve v mestni zbor ljubljanski, katere se bodo vršile

11., 13. in 14. aprila t. l.

in zopet dana Vam je prilika, posluževati se meščanskih Svojih pravic, pokazati Svojo politično zavednost in neomahljivo značajnost, javno proglasiti Svoje prepričanje in priboriti mestnemu zboru narodno večino, katera mu po vsej pravici gre in za katero se skušamo uže dolgo vrsto let.

Vaše glasovanje bode pričalo, ali znate razločevati mej prijateljem in nasprotnikom, ali Vam je pri srci pravična naša stvar, narodna disciplina, napredek in materialno blagostanje našega mesta, — oznanjevalo bode pa tudi, ste li ponosni na krasno našo deželo, v katerej biva ogromna večina Slovencev, in hočete li še dalje trpeti nenaravno razmero, da nam v lastnej deželi, v glavnem našem mestu, še dalje gospodari ona stranka, katera zasmehuje in zaničuje vse, kar je našega in katero je presvitli cesar sam tako nemilostno obsodil, rekoč jej: „Fakcijska opozicija!“

Sebi v prid morate tedaj voliti, kajti marsikateri koristen predlog je do zdaj propadel v mestnem zboru, ker je bil stavljen po narodnih zastopnikih in marsikatero važno vprašanje se iz istega uzroka nij rešilo ali pa rešilo za Vas neugodno.

Da tedaj ne bodemo več brezpravni v zboru ljubljanskem, da ne bode več gospodaril tujec in potujčenec v našem mestu, zato treba, da Svoje zaupanje izrečete someščanom, katere Vam nasvetuje podpisani odbor, s tem, da jih volite kot Svoje zastopnike.

In ker bodo tudi nasprotniki napenjali vse sile, potrebno je neobhodno, da vsak volilec izpolni svojo dolžnost, da se iznebi vseh predsodkov in se ne da pregovoriti niti premotiti, če ga vabi nasprotna stranka s še tako priliznenimi in zvižajnimi besedami.

Možje, katere Vam priporočamo, so Vaši someščani, Vaši sorojaki, Vaše krvi, vrhu tega pa po svojem stanu, svojem imetji, znanji in značaji tako odlični, da so gotovo vredni Vašega zaupanja, njih imena so Vam porok, da bodo izvrševali težavno nalogo mestnih odbornikov vestno, častno in v Vašo popolno zadovoljnost.

Pogumno tedaj na volišče in volite jih jednoglasno!

Ti možje so:

Za III. volilni razred, ki voli 11. aprila:

Dr. Valentin Zarnik, odvetnik in deželni poslanec.

Jan. Nep. Horak, hišni posestnik, prvomestnik pomočnega društva itd.

Ivan Hribar, glavni zastopnik banke „Slavije“.

Za II. volilni razred, ki voli 13. aprila:

Peter Grasselli, deželnega glavarja namestnik, hišni posestnik itd.

Fran Potočnik, stavbeni svetnik.

Alojzij Bajer, c. kr. računski revident in hišni posestnik.

Za I. volilni razred, ki voli 14. aprila:

Josip Kušar, predsednik trgovinske in obrtnijske zbornice.

Ivan Vilhar, hišni posestnik.

Dr. Alfonz Moše, odvetnik.

Dr. Fran Papež, odvetnik.

Za národní ocentralni volilni odbor:

Dr. Valentin Zarnik, prvomestnik.

Peter Grasselli, hišni posestnik, deželnega glavarja namestnik, deželni odbornik; Dr. Karol Bleiweis, mestni odbornik, primarij; podpredsednika.

Samó po nemško.

Sedaj se delajo pri vseh sodnijah nove zemljiške knjige. Ko je načrt take nove knjige narejen, je treba, da se po postavi od 25. julija 1871, br. 96 dr. zak. začne tisto postopanje, katero je predpisano, da se odpravijo napake, katere so se utegnile vriniti v knjigo t. j. popravljajno postopanje.

V tem postopanju ima višja deželna sodnija nalog, da izdá dva edikta.

V prvem ediktu se kličejo:

a) vsi ljudje, kateri na podlagi kake pravice, dobljene pred začetnim dnevom nove zemljiške knjige, zahtevati morejo, da bi se v njej predrugačili vpisi, tikajoči se svojinskih ali posestnih razmer, —

naj ta predrugačba zahteva, da se kaj odpiše, pripiše ali prepíše, da se popravi oznamenilo nepremičnin ali sestava zemljeknjižnih teles ali naj česa drugega hoče;

b) vsi ljudje, kateri so uže pred nove zemljiške knjige začetnim dnevom do nepremičnin, v njej vpisanih, ali do njihovih delov, pridobili si zastavne, služnostne ali druge pravice, sposobne za knjižen vpis, ako bi te pravice bilo tako vpisati, kakor da spadajo k starim bremenom, ter ako v novo zemljiško knjigo niso bile vpisane uže ob njenej ustanovitvi.

Rok za zglastev kakšnega takega zahtevanja je postavljen na 1 do 1½ leto.

Postavljanje v poprejšnji stan proti zamujenemu roku se ne dovoljuje in rok se ne podaljša.

Ko ta rok poteče, pride drugi edikt.

S tem drugim ediktom se kličejo vsi tisti, ki menijo, da so v svojih pravicah okvarjeni s kakim vpisom ali njegovim zemljeknjižnim vrstnim redom, da naj svoj ugovor zglastijo.

Rok za tak ugovor je 6 mesecev do 1 leta.

Iz vsebine teh ediktov se vidi, kolike važnosti so za zemljiškega posestnika in za (intabulirane) upnike. Če je dotičnik rok zamudil, nič več ne more terjati predrugačbe v zemljiške knjigi, ako bi tudi skazal, da je v knjigi napaka, ali da je kaj izpuščeno. Po takih napakah pride lastnik lahko ob cele parcele in upnik izgubi varstvo svoje terjatvi.

Veliko važnost tega popravljalnega postopanja je postava sama spoznala, določujoč v §. 23. tako:

Edikte, katere je po tega zakona predpisu raz-

pisovati, treba je z deželnimi za sodna oznanila odločenimi novinami po trikrat priobčati v primernih presledkih ter tudi z oznanili po občinah izklicati, koder leže nepremičnine, katerih se tiče nameravano uradovanje.

V drugem odstavku tega paragrafa ukazuje postava, da tudi razen oznanil ediktov treba skrbeti za to, da se stranke primerno pouče o važnosti tega postopka ter da je posebej skrbeti, da se branijo pravice nedoletnim in takim ljudem, ki so pod skrbnikom.

Višja c. kr. deželna sodnija v Gradci pa izdava te edikte tudi za vse zemljiške knjige po slovenskem samó v nemškem jeziku. Ti edikti se tiskajo po trikrat samo v nemškem jeziku v „Laibacher-, Grazer- in Klagenfurter Zeitung,“ — nabijajo se samo po nemško na sodne hiše ter na občinske table. Tudi sodni in občinski sluge jih pred cerkvami kličejo — ti posledni se ve da ne po nemško, ker bi tega nihče ne razumel, ampak po svojih znano duhovitih prevodih — nerazumljivo.

Od tega, kakor sodni ali občinski sluga slovenski in nemški jezik in vsebino ediktov umé in od njegove dobre volje je torej odvisno, ali naj slovenski kmet vsaj senco tega izve, kar se o njegovih pravicah v obče in o njegove lasti posebej ukrepa, ali pa še sence ne.

Nam se zdi, da je postavodajalec v citiranem §. 23. zgorej omenjene postave imel ta namen, da se edikti v tistem jeziku med ljudi pošljejo, kateri jezik ljudje razumejo. Nam se zdi, da bi morale gosposke, katerim dolžnost je, postavam v življenji pomagati do veljave, slovenskemu ljudstvu vsaj mogoče storiti, da o vsebini teh ediktov, o škodi, katera mu preti in o njegovih pravicah popolno znanje dobi, — tem bolj, ker so napake v novih zemljiških knjigah, ki se imajo po popravljalnem postopanju odpraviti, prouzročene po c. kr. sodnijah, če tudi ne vselej iz njihove krivnje. S tem pa, da se ti edikti samo po nemško v deželo pošiljajo, se slovenskemu ljudstvu nemogoče stori, da pravo izve. Saj menda vendar nihče ne bode trdil, da so sluge pravi in sposobni prelagatelji in razlagatelji tako važnih in še za tistega, ki uradno nemščino umé, težko razumljivih sodnijskih izjav. Samo glasno pred ljudstvom prečitati take izjave, je uradna služba slug, — a slovenskih ediktov nimajo, da bi jih čitali. Niti županom se prestavljanje teh ediktov ne more nalagati, ker jih velika večina nemščine ali nič ali zadostno ne umé, ali jim manjka razumljenja in veselja za to, da bi kmeta poučili.

Nu in če bi vseh teh materijelnih razlogov za to, da se ti edikti v slovenskem jeziku izdajajo za slovensko ljudstvo, ne bilo, če bi bili uradni sluge jezikoslovni in pravoslovni strokovnjaki in župani takisto in da bi imeli vsi najboljšo voljo, narod po-

učiti o tem, kar mora vedeti — bi samo nemški edikti c. kr. višje deželne sodnije v Gradci ne bili opravičeni, ker imamo formalno pravo vsled ustave, da se nam govori v našem jeziku.

Mi smo sicer prepričani, da c. kr. višje deželne sodnije v Gradci ne bomo pregovorili, da bi izdajala slovenske edikte, ko še slovenske tožbe odbija, ker so slovenske, mi tudi več ne upamo, da bi jo pravosodni minister k temu prisilil, mi smo pisali ta članek samó zato, da opozorimo slovensko ljudstvo na njegove pravice o narejanju novih zemljiških knjig ter pripomoremo §. 23. zakona od 25. julija 1871, br. 96 drž. zak. do boljše veljave, nego to hoče storiti c. kr. višja deželna sodnija v Gradci.

„Slov. Pravnik.“

Iz državnega zbora.

Debata o volilnej reformi.

Z Dunaja, meseca marca. [Izv. dop.]

(Dalje.)

Grof Hohenwart pravi dalje: Kar se tiče družega naših predlogov, namreč razširjenja volilne pravice na vse one, ki plačujejo po pet forintov davka na prvo roko, čuli smo pač od gospodov opozicije, da jim to razširjenje nij ravno po godu, resno se pa ta naš predlog nij napadal od nobene strani. Le gospodu poslancu iz Šlezije, ki je v zadnji seji posegel v debato, bilo je pridržano, da je tudi v to vprašanje izigral nemško-česko vprašanje. No, jaz menim da smo ne le mi na tej (desnej) strani visoke zbornice, marveč najbrž tudi mnogo članov čestite opozicije na levi strani zbornice vendar uže do grla siti poskusov, vsacemu vprašanju, ki tu v tej zbornici izide na dan in v pretres, posilno pritisniti pečat nemško-českega vprašanja. (Vrlo dobro! res je! na desnici.)

A, gospoda, z večjo krivico kot v sedanjem slučaju, se pač to še nij poskusilo. Mi razširjenja volilne pravice nijmo predlagali ne za Čehe, ne za Nemce, sploh za nobeno posamezno narodnost, pač pa za vse dežele in narodnosti v državi na enak način. (Dobro! na desnici.) Ker reven ali bogat biti vendar le nij svoboščina jedne narodnosti, denes vendar nikomur nij reči možno, katera narodnost da bode imela pri tem večji dobiček. Po vsej verjetnosti udeležene bodo pri tem vse v jednakej meri. (Vrlo dobro! res je! na desnici.)

Jaz menim, da mi pač nij treba dalje se muditi pri teh ugovorih. Moral pa sem na nje opozoriti, ker se mi dozdevajo prav karakteristični za osvetljenje taktike, katere se poslužujejo naši protivniki. (Dobro! na desnici.)

Kar se slednjič tiče čestitega gospoda poslanca iz Štajerske, ki je v poslednji debati beseđoval kot prvi govornik, zelo obžalujem, da ne morem pomiriti velike njegove razdraženosti, v katerej se je nahajal.

Priznati pa moram odkritosrčno, da pri vsej dobri volji mi nij bilo mogoče najti uzroka, zakaj da ta nemški mož sega po orožji.

Preostaje mi torej samo le današnji generalni govornik opozicije. No, gospoda, dolgi govor čestitega mojega predgovornika nudil bi mi mnogo uzrokov za razmotrivanje. Vender se bodem tudi tu omejil na malo opazek. Kar je gospod poslanec govoril o stvari, o predlogih, ki smo jih stavili deloma mi, deloma ona leva stran zbornice, uvažil bodem, kolikor bode to v mojej moči, v daljnem teku svojega govora. Večji del zelo duhovitih razprav gospoda predgovornika tiče se pak polja, ki, kolikor se meni dozdeva, nijma ničesa opraviti z današnjo debato. Zanimljivo bi bilo pobliže pretresti ona dokazivanja in kakor držim za potrebno, jih tudi popraviti, katere je čestiti gospod poslanec tu izgovoril o dogodjajih v odboru.

A jaz menim, da bode to zadače o svojem času prevzel gospod poročevalec večine; v tem oziru omenil bodem samo jedno točko, ki jo je čestiti gospod navel iz odbora, ker se je skliceval tudi na mojo osobo. V odboru pripetil se je namreč slučaj, da se je storil ukrep o glasovanju v onih občinah, v katerih so deželni deli združeni z mestnimi v jedno občino. Na temelji trditve, ki sem jo izgovoril v jednej prejšnjih sej, katero je popravil vladni zastopnik, ter se je izkazala kot kriva, zakrivil sem sicer očitane, da je morda tudi ta moja opomnja prouzročila, da je odbor storil oni ukrep, ki je željam opozicije bil baš nasproti in ki nam ga je opozicija zaznamenovala kot pačenje načela zastopstva po interesih.

Jedva se je ta zadeva na ta način razjasnila, bili smo toliko lojalni, da smo priznali pravost nazora opozicije, ustregli smo njihovej želji ter sami o njih predlogu predlagali, naj se posvetovanje o tej točki reasumira (Čujte! na desnici.) Mi nijmo, kakor je to opomnil gospod poslanec dr. Sturm, skleneno premenitev preje storjenega ukrepa na odobrenje odbora prosto predložili, temveč smo mi stavili predlog, naj se debata o tej točki reasumira. Ta ukrep bil je storjen s soglasom levice in vsled tega smo mi preje storjeni ukrep opustili.

Menim torej, da bil je to dokaz naše prijaznosti, naše pripravnosti, da željam opozicije, ako so opravičene, tudi ustrežemo in tu pač nij bilo uzroka, da se je danes to na tak način predbacivalo, kakor, da bi mi bili s tem nasprotovali levici.

Iz tega posameznega slučaja lahko razvidite, kako se prav za prav ima soditi o drugih dokazilih gospoda predgovornika o dogodjajih v odboru. A, kakor sem uže rekel, menim, da bode o tem še nekoliko povedal gospod poročevalec večine.

(Dalje prihodnjič.)

Dalje v prilogi.

LISTEK.

NOV.

(Spisal I. Turgenjev, preložil M. Malovrh.)

Druga knjiga.

III.

(Dalje.)

Na večer bilo je dosti dolgočasno; na srečo završil se je obed precej pozno in noč je bila blizu, Kolomejev se je ljubeznivo srdil ter molče sedel.

„Kaj vam pa je?“ vprašala ga je Valentina. „Ste li kaj izgubili?“

„Pravo ste pogodili,“ odgovoril je Kolomejev. „Od jednega naših častnikov od garde pripoveduje se ta le anekdota: vrlo mu je bilo žal, da vojniki ne nosijo več rtastih čevljev . . . „Iščite rt!“ je čisto vzkliknil, jaz pa vzkliknem: „Iščite nam jerij naše abecede! Jerij se je izgubil — in z njim vsako spoštovanje in čislanje, ki pristoji dostojanstvu!“

Gospa Sipjaginovala mu je rekla, da mu ne bode pomagala te črke iskati.

Sipjaginu dal je njegov uspeh pri obednem „speču“ toli poguma, da je svoje goste osrečil še

z nekaterimi govori in misli polnih državnih ukrepanj ter celo upotrebil nekatere — des mots — ki sicer nijso bile ostre ali vplivne in ki jih je za Petrograd zbiral. Jednega teh „motov“ je celo ponavljal, a prej „dovoljenja“ prosil. Tikala se je stvar jednega tedanjih ministrov, o katerem je Sipjagin rekel, „da je nestalnega in lenega duha in da na same bedarije misli“. Tudi tega nij pozabil, da ima opraviti s pravim Rusom — iz samega naroda — in za tega delj nij pozabil uplesti nekoliko pregovorov, ki bi imeli dokazati, da je pravi Rus, ki se za narod zanima. Tako odgovoril je na priliko Kolomejevu, ko je ta rekel, da bode vedni dež senu škodil, s pregovorom: „Črno seno — bela pšenica“, in na to še nekoliko pregovorov citiral, ko: „Blago brez gospodarja — je sirota“, „Pomeri desetkrat, potem odreži“, — „Samo da žita ne manjka, — mera se lahko dobi“, — „Ako ima na svetega Gregorja dan breza peresca velika ko krajcar, imel bodeš na praznik Kazanske bogorodice pod poln žita“. Se ve da mu je tudi nekaterekrat izpodletelo in da je na priliko namesto „Vsak corček zna svojo luknjo“, rekel „Vsak kljunač ima svojo luknjo“. Toda društvu, v katerem je tega kozla ustrelil, se nij niti sanjalo kaj je „notre bon Roussac“ storil, kajti bilo je, hvala knezu Kovri-

kimu takšnih „pataques“ vajeno. Vse to povedal je Sipjagin nekim zdravim, skoro hripavim glasom — „d'une voix rustique“. — Jednako besedičenje v Petrogradu pri nekaterih prilikah govorjeno, bilo je povod, da je neka visoka in vplivna dama čisto rekla: „Comme il connaît bien les mœurs de notre peuple!“ A visoki in vplivni dostojanstveniki so še dodavali: „les mœurs et les besoins!“

Valentina Mihajlovna sukala se je mnogo okolo Solomina, toda ker se ta zato nij ni najmenj brigal, ščebetala je prišedši mimo Kolomejeva nehoté:

„Mon dieu, que je me seus fatiguée.“

Ponorčevaje se, priklonil se je ta in odgovoril: „Tu l'as voulu, Georges Dandin!“

Kadar se dolgočasno drušтво razhaja, prikažejo se še zadnje ljubeznivosti; tako tudi tu. Po običnem seznanju v roko, smehljanjem in prijaznim stezanjem ter znanim renčanjem skozi nos zapustila sta trudna gosta utrujena gostača.

Solomin, kateremu se je v drugem nadstropji jedna najboljših sob odkazala, šel je zdaj k Neždanovu.

Ta se mu je koj zahvalil, da mu je prošnjo uslišal ter vstal.

„Znam,“ rekel je Neždanov, „da je to od vas žrtva . . .“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. aprila.

Deželni zbori bodo baje letos zborovali v poletinskejši sezoni. Iz Brna in Lova se glase poročila, da se snideta deželna zbora sredi maja, če je to istina, moral bode državni zbor zelo hitro delovati, da vso svojo nalogo reši.

Omenjali smo že zborovanja delavcev na Dunaji in govora dr. Kronawettra: **Cetrni stan pred avstrijskim parlamentom.** Ne moremo pa si kaj, da bi zdaj ne omenjali izvrstnega članka o tej zadevi, katerega prinaša „Parlamentär.“ Ta list pravi, da se večkrat dobra pravica zlorabi v razne namene in da daje zanemarjeno vprašanje delavcev raznim elementom, da ga zase vporablja. Na trditve delavcev, da jim vlada ne želi dobrega, da nimajo nič pričakovati od državnega zbora, da je novinstvo jim nasprotno pa odgovarja „Parlamentär“: „Delavci so le del ljudstva; oni niso celo ljudstvo in bodo vedno delali z manjšimi sredstvi, kakor je celemu narodu mogoče. In kaj delajo celi narodi, če se borijo proti zatiranju in škodljivim tendencam? Revolucijoniranje perhorecirajo vsi narodi kot zelo dvomljivo in nevarno sredstvo, s katerim se more k pravici pomoči. Oni nastopajo pot mirnega dela, oni se potezajo za reforme, oni si napravijo politično novinstvo, oni vporabijo to in parlament, in pred vsem, oni iščejo zvez z drugimi strankami in drugimi elementi, da si tako pridobijo veljavo. Se ve da o takih prilikah ne smejo zahtevati, da bi zaveznik od njega strani ne stavljal nobenih protipogojev in da bi bil le sredstvo tujih želja. Politične zveze so le kompromis mej obeustranskimi zahtevami, drugače bi redko več strank skupno delalo. Delavska stranka ne bode nič boljše iznašla, nego kar vsi narodi in vse stranke prakticirajo; ona morala bode začeti pri političnem in parlamentarnem ABC, kar so delale tudi druge stranke, in čim prej to stori, tem prej pride do smotra!“ To so važne besede!

„Narodni list“ pripoveda z **juga**, da vlada v Krivošijah povsodi mir, izimši Cerkev, kjer se cesarske čete z ostalimi vstaši Zagvozdko večkrat streljajo. Ker vstaši streljajo iz velike daljave, ne napravijo našim četam nobene škode. V zadnjih dneh je zelo deževalo, kar pa je bilo dobro za naše čete, kajti trpele so pomanjkanje vode. Iz Stolca poroča omenjeni list, da so naše čete več prebivalcev vasi Bitunje, katere so vstaši oropali, vodile po sosednih vaseh, da bi dobili odvzete jim reči. Dotičniki spoznali so tudi v resnici tri konje in trinajst volov kot svojo lastnino. Osobe, pri katerih so se dobile te reči, se dejale, da so jih kupile od vstašev. Te osobe, same ženske — kajti moških v okolici Bitunja zdaj nij — so se zaprle. Vreme je v vsej Dalmaciji zdaj lepo in spomladansko.

Vnanje države.

„Pol. Corr.“ poroča, da je ruski konzul v **Sofiji**, državni svetnik Hitrov, poklical v Bolgariji stanujoče ruske častnike k sebi in jim v imenu ruskega carja dejal, naj se z nobenim činom ne kažejo prijateljev vstašev v Bosni in Hercegovini. To se menda saj ne pravi vstajo podpirati?

Do zdaj nam došla poročila o praznovanju spomenice na **sicilijanske večernice** v Palermi pravijo, da se je francoski glavni konzul pritožil, da so Italijani z vso silo morali tam bivajoče Francoze, da so razobesili italijansko zastavo.

Angleški list „Times“ razpravlja v daljšem članku situacijo v **Italiji** in nje položaj nasproti sosedom. Ta država ima zunaj sovražnike, po katerih bi se moglo veliko kraljestvo zopet razdeliti v mala kraljestva. Nasproti pa nij nevarnost za Italijo le v zahtevanju po sosedove lastnini, nego tudi v ponavljanju himer. Dobro znamenje je, da vender uže Italijani resno mislijo z ponujenim jim avstrijskim prijateljstvom. Potem razpravlja „Times“ shod italijanskega kralja z avstrijskim cesarjem in pravi, da nij treba, da bi se ravno v Rimu sniti morala. „Za avstrijskega cesarja Frana Josipa nijso slavna italijanska mesta spomini na avstrijske garnizije, marveč središča prebivalstva, ki hoče mir Evrope vzdržati. Nj. veličanstvo pokazalo je obudovanja vredno smožnost, da vzame stvari, kakor so v resnici.“ Nam je pač znano, kaj imamo od Italije pričakovati!

Iz **Madrida** se poroča, da se je uže proglasil nad vso Katalonijo obsedni stan. V Barceloni so vojaki in policija uže nekoliko umirili delavce, tudi prodajalnice se uže odpirajo.

V **francoske** zbornici govorilo se je mnogo o odpravi konkorda in naposled izročila se je ta zadeva posebnej komiji. Ta komisija zaključila je zdaj svoje posvetovanje in se 18 proti 3 glasom izrekla proti odpravi konkordata. Dalje se je z vsemi proti 2 glasovom odločilo, naj se po zakonodajske poti uravna razmera mej državo in cerkvijo.

Iz **Berolina** se poroča, da se je v poslanskej zbornici vzprejela cerkveno politična predloga v drugem branji, ker se je mej središčem in konservativci sklenil kompromis.

Omenili smo uže, da je knez **Bismark** zelo rahločuten, kakor se tiče njega časti, ali bolje, kadar se pobijajo njega namere. Omenili smo uže, da je več mož o raznih prilikah pred svojimi volilci govorilo proti Bismarkovim despotičnim nameram in da jih je zaradi tega kancelar tožil — a sodišče jih je oprostilo.

Dopisi.

Z Dolenjskega 29. marcija. [Izv. dop.]

Dne 1. t. m. pridem po nekem oprasku v prijetni Mokronog, poprej gnezdo nemčursko, ker je svoje dni županoval krojač Pižmaht in si prižupanil lepo premoženje, kar bodem pa drugikrat razjasnil natančneje. V omenjeni dan bilo je v Mokronogu pregledovanje konj. Prignali so veliko konj v trg, kjer so bili jeden vojaški časnik, živinozdravnik, jeden vojak in jeden mlad gospod od c. kr. okrajnega glavarstva Krškega in pa vsi župani tega okraja, kateri so imeli po ukazu okrajnega glavarstva slovenske pisane zapisnike konj. Mladi gospod od okrajnega glavarstva baron Myrbach neznajoč slovenščine čisto nič, narekoval je županom nemški in z neopravičeno hitrostjo. Če nijso mogli

pisati tako hitro, kakor je narekoval, kričal je, da nij bilo dostojno in nekega občinskega tajnika je vpričo ljudstva zasramoval, samo za to, ker je Slovenec, ter tako kričal, da se je vsem okolo stoječim zdelo preveč in je nekdo se izrekel: „Ko bi se nad menoj tako drl, bi takoj pero vrgel proč!“ Okrajno glavarstvo Krško naj nam v bodoče pošilja take uradnike, ki razumejo naš jezik in ki ne mislijo, da začenja človek stoprav pri baronu.

Odkar je v Mokronogu za župana g. Penca, premožen in obče spoštovan mož, se je pri nas vse obrnilo na bolje. V kratkem se bode napravila požarna straža, popolnem slovenska. Jedno brizgalnico uže imajo, sklenili so kupiti še jedno. Tudi bralno društvo se snuje in v kratkem bo Mokronog prav zavedno narodno ognjišče in nemčurstvu bode odklenkalo za zmerom. Zastopnika nemčurstva sta le grajski oskrbnik in pa Pižmoht, to pa je tudi ves ajmoht! Drugi gospodje pri sodniji in davkariji so mirni in uljudni in pri nas vsi zelo spoštovani in priljubljeni. Čast, komur čast gre!

Iz Ptuja 31. marca. [Izv. dop.] (Naša čitalnica. — Boj z nožem.) Pretečeno nedeljo priredila je naša čitalnica jako krasno veselico. V prvej vrsti pohvaliti imamo naše vrle pevce in priznati moramo, da prav dobro napredujejo. Vse pesnice, kakor „Uboj“, „Sporočilo“, „Savska“, „Šabljenka“ in „Mojemu narodu“ pele so se precizno in nekatere iz mej njih so se na občno željo izbranega občinstva morale ponavljati. Priznati moramo, da, odkar imamo petje, je čitalnica navadno dobro obiskana, še bolje pa bo, ko pridemo v svoj lastni hram „Narodni dom“, kjer bodemo svoji mej svojimi.

Igralca na citrah, namreč gospica Č... in gospod M... pa sta se izkazala jako spretna in gotovo je bila občna želja, ja zopet v kratkem na odru videti.

Tukajšnji nemčurski kolovodja, (kajti on je renegat, ker je iz slovenskega Ljutomera doma) i o katerem zadnja „Südst. Post.“ pravi, „dass das ein Mann ist, der alles mit Vorliebe von hinten angreift“, napoveduje nam Slovincem boj — z nožem. Čudno se nam zdi, da ravno ta mož, o katerem se nekako čudno govori po našem mesteci, za katerega naša nasprotna stranka itak ne mara in katera stranka, (ako je uže tako imenujemo) ima druge može v svojej sredini, barem bolj značajne, psuje in rogovili in zaničuje vse, kar nij pruskega. Tak fanatkar se predrzne trditi, da so naše zahteve popolnoma neopravičene! Si tacuisses philosophus mansisses! Prišli bodo časi, ko bode mož nolens volens na slovenska pisma v tem jeziku odgovarjal, ako bode hotel mej nami živeti, sicer pa je znano, da glas neke živali ne pride do neba.

„Ah, prosim vas, nehaite,“ odgovoril je Solomin počasi. „Kakšna žrtva; v ostalem vam bi sploh nič odbiti ne mogel.“

„Zakaj baš meni ne?“

„Ker se mi dopadete.“

Neždanov se je temu odgovoru čudil, ali bil mu je drag. Solomin stisnil mu je roko, a potem se je vsedel na stol, ko da ga jezdi in si užgal cigaro.

„No, povejte mi zdaj, s čim vam morem služiti?“

Neždanov vsedel se je isto tako, ali pušil nij.

„Stvar je ta, — jaz bi rad od tu pobegnil.“

„To je, — vi bi radi to hišo zapustili. Idite, pa je dobro.“

„Ne zapustil — iz nje bodem ubegnil.“

„Ali vas kdo zadržuje iti? Ste si li morda kaj — izposodili? Ako je to, izvolite samo reči, in meni bode drago...“

„Vi me ne razumete, dragi Solomin! Jaz sem rekel, da bodem ubegnil, ne odšel... in to, ker ne pojdem sam.“

Solomin vzdignil je glavo.

„S kom pa greste?“

„S tisto devojkjo, katero ste denes videli.“

„S to! — Ona ima pošteno lice. No...“

vidva... se ljubita?... Ali ne? Hočeta li samo hišo zapustiti, v katerej se vama ne dopada.“

„Midva se ljubiva.“

„Ah!“ — Solomin je utihnil. — „Ona je s tukajšnjo gospodo v rodu?“

„Da. Ali ona je povsem naših nazorov ter je pripravljena iti, kamor se jej ukaže in vse prenesti...“

Solomin se je nasmijal.

„In vi Neždanov, ste vi tudi pripravljeni?“

Neždanov pogledal je svojega znanca precej tamno.

„Čemu to vprašanje? Da sem pripravljen, vam bodem dejansko pokazal.“

„Jaz tudi ne dvojim, Neždanov; jaz sem le zato vprašal, ker, kakor mislim — razen vas — nihče pripravljen nij.“

„A Markelov?“

„Da! Morda tudi on! — On se mi vidi, da je uže rojen za vse.“

V tem hipu potrkal je nekdo hitro in tiho na vrata in jih odprl, ne čakaje odgovora. — Bila je Marijana, ki je vstopila in se koj Solominu bližala.

„Uverjena sem,“ mu je rekla, „da se ne čudite mojej navzočnosti. — On (pokazala je na Neždanova) vam je gotovo vse povedal. Sezite mi v roko in verjemite mi, da sem pošteno dekle.“

„Vem,“ odgovoril je Solomin ozbiljno; — pri Marijaninem vstopu je bil vstal. „Uže pri obedu sem vas opazoval in si mislil: ta gospica ima poštene oči. — Neždanov mi je res povedal o vašej nameri. Ali — recite mi pravi uzrok, zakaj hočete iz te hiše pobegniti?“

„Kako, kaj? — Plemenito podjetje, kateremu bi rada vse svoje moči posvetila... ne čudite se; Neždanov povedal mi je vse... no, te dni bode se začelo delati za to podjetje... in jaz naj bi v tem plemiškem gnezdu ostala, kjer je vse laž in prevara. Ljudje, katere ljubim, izpostavljali se bodo opasnosti, a jaz...“

Solomin segel jej je v besedo.

„Ne razburite se. Vsedimo se, tudi vi Neždanov. — In zdaj poslušajte: Ako nijmate nobenega družega uzroka, zavoljo katerega bi od tu pobegnili, to nij treba nikamor iti. Naše „delo“ začelo se še ne bode tako kmalu, kakor vi mislite. Treba je, da smo pazljivi. Verjemite mi!“

Marijana se je vsedla in se zavila v svoj plaid.

„A jaz ne morem delj tu ostati. Vse me žali. Tista stara neumna teta rekla mi je baš denes in sicer v navzočnosti Koljinej, da ne pade jabolko daleč od drevesa! Dečko se je čudil in me vprašal, kaj to pomeni?... In Valentina Mihajlovna še le, o tej ni govoriti nečem!“

Z Dunaja 31. marcija. [Izv. dop.] (Iz gosposke zbornice.) Gosposka zbornica rešila je ta teden več važnih zakonskih predlogov. To so davek na petrolej, budget za l. 1882, novela k vojnemu zakonu. Volila sta se tudi dva odbora, namreč za zakonski predlog o zneni volilnega reda in za carinski predlog. Pri glasovanju o imenovanih predmetih zmagala je avtonomistiška stranka z veliko večino; pri glasovanju o noveli k vojaškemu zakonu glasovalo je n. pr. z avtonomisti 68 parov, za ustavake pa le 19. V budgetnem odseku imeli so sicer še ustavaki večino; za poročevalca pa so vendar izvolili avtonomista kneza Czartoriskega, dolgoletnega poročevalca o budgetu barona Wintersteina pustili so letos na cedilu. Sploh se ustavaki gosposke zbornice prav lepo razlikujejo od fakcijskih opozicijonalcev v državnem zboru. O budgetnem predmetu nij nobeden govoril zoper budget, tudi so vsi ustavaki glasovali zanj. Budget je državna potreba, zato bila bi vsa nepotrebna besedovanja brez pomena, vsaj v gosposke zbornici. V zborovanju od četrtka rešila je gosposka zbornica tudi mejnarodno pogodbo o trtni uši in zakonski načrt gledé omejenja ovrhe (eksekucije) na plače osob, ki so v javnej službi. Slednji predmet bil je nujen, zato je v istej seji po ukrepu državne zbornice bil sprejet tudi v drugem in tretjem čitanju. Poslednji zakon bil je silno potreben zoper nasilno odušstvo, ki je posebno nižje uradništvo, častnike, vojaške uradnike in penzioniste izsesavalo. — Novo izvoljena odseka za volilno reformo in carinski zakon sta v gosposke zbornici do sedaj jedina, ki imata avtonomistično večino primerno glasom obeh strank. Avtonomisti imajo v njih po 10 članov, ustavaki pa po 6. Ustavška „slava“ blede torej čem dalje tem huje povsod; kmalu zadela jo bode bridka, tužna smrt brez — vstajenja.

Domače stvari.

— (Jour fixe) zabavnega in literarnega kluba je denes zvečer pri Tavčarji.

— (Popularno-znanstveno predavanje) je jutri dopoldne ob 11. uri v čitalnični dvorani. Gospod Ivan Hribar čita o slavem ruskem pesniku Puškinu, na kar opozarjamo občinstvo.

— (Slovensko gledališče.) Občinstvo opozarjamo še enkrat na predstavo v ponedeljek na korist fondu za Mandelčev spomenik. Ker si je pokojni Mandelc pridobil za slovenske dramatike razvoj mnogo zaslug, naj mu vsak narodnjak izkaže svojo hvaležnost s tem, da obišče to predstavo in z malim svojim doneskom pripomore k blagemu namenu. Ker se vrhu tega predstavlja nova in jako

Solomin jej je zopet govor ustavil in ta pot smehtljuje. Marijana je čutila, da se malo norca dela iz nje, toda njegov smeh nij bil prav nič razžaljiv.

„Kaj ste mi vse tu povedali, draga gospica? — Jaz ne poznam niti stare tete, niti ne razumem primere o jabolku . . . ali pomislite samo to: bedasta ženska vam kaj bedastega pové — in vi tega ne morete prenašati? Kako pa hočete potem živeti v svetu, na katerem so skoro vsi ljudje bedasti? Ne, to nij nobeden vzrok. Gotovo imate še kakšnega ozbilnejšega . . .“

„Jaz sem uverjen, da mi bode gospod Sipjagin denes ali jutri službo odpovedal,“ umešal se je zdaj Neždanov v razgovor. „On gotovo uže vse vé, kajti z menoj ravna tako prezirljivo . . .“

Solomin obrnil se je k Neždanovu in ga vprašal:

„Čemu pak hočete potem bežati?“

Neždanov odgovoril je še le po kratkem molku:

„Saj sem vam uže rekel . . .“

„On misli — da bi kazalo bežati, kajti tudi jaz grem z njim.“

Solomin pogledal jo je dobrohotno in potem z glavo odkimal.

„Tako, draga gospica? Jaz vam še jedenkrat ponavljam, da, ako kanita samo zaradi tega bežati, ker mislita, da se bode revolucija skoro začela . . .“

(Dalje prih.)

zanimljiva igra, pričakujemo, da bode ta pot gledališče razprodano.

— (Naši kavarnarji) povišajo od denes naprej ceno črne kave od 10 na 12 kr.; motivirajo pa ta čin s tem, da je colnina na kavo povišana in da je plin pri nas tako drag, kakor v nobenem drugem mestu.

— (Za „Narodni dom“) nabrali sta gospoda Fran Stelé in Josip Fajdiga v Kamniku 101 gld. 14 kr., kateri znesek sta te dni priposlala društvenemu blaginiku gospodu dr. Josipu Starétu. — Pevci kamniški pa bodo priredili na prostem ljudsko veselico, katere čisti dohodek je namenjen narodnemu domu. — Naj bi domoljubni Kamnik tudi ostala slovenska mesta posnemala.

— (Za „Narodni dom“) Iz Kamnegorice se nam poroča: „Rodoljubi iz Kamnegorice in Kroke združili so se, da vplačujejo različne zneske za „Narodni dom“. Na Velikonočni ponedeljek pa bodo priredili v korist „Narodnega doma“ tombolo na prostem!“ Posnemajte jih, rojaci!

— (Baron Edvard Kušljan) zadnji potomec te plemenite kranjske rodovine, katero omenja uže Valvazor, pokopan je bil 30. p. m. v Zagrebu. Bil je brat onemu uže l. 1866. umrlemu baronu Dragotinu Kušljanu, ki je nekdanj na blejskem jezeru pri priliki nekega shoda govoril tako navdušeno za našo narodno reč, da je ostal marsikomu v živem spominu.

— (Umrli) je 29. pr. m. v Gorici gosp. Valentin Leban, upokojeni učitelj na c. kr. glavnej šoli, vlastnik zlatega križca za šolske zasluge in oče treh, kot domorodcev dobro poznanih sinov. Blag mu spomin!

— (V Novem mestu) 10. aprila t. l. ob 11. uri dopoldne bodo se v čitalnični dvorani slovesno razdelile častne diplome, katere je c. kr. kmetijska družba v Ljubljani podelila: g. Antonu Drgancu, c. kr. gimnazijskemu učitelju in šolskemu nadzorniku; g. Antonu Ogulinu, posestniku v Rudolfovem; g. Antonu Teršinarju, graščaku na Vrhu; g. Josipu Franketu, učitelju v Stopčah; h katerej slovesnosti vabi č. ude odbor.

— (Požar.) Iz Prema se nam piše v dan 30. p. m.: Danes dopoldne ob 1/2 11. uri je hiša (bila je s slamo krita) Franceta Gašpersiča iz Bitnija h. št. 6, po domače Uršič, pogorela. Škode druge nij nobene, ker je bilo vreme tiho — mirno. Uzrok požara je neznan. Pogorelec je zavarovan pri banki „Slaviji“.

— (Razpisane) so službe za Bosno in sicer: za nekoliko okrožnih predstojnikov VII. dijetnega razreda s skupnimi letnimi dohodki v znesku 3400 gold; tajnika pri bosansko-hercegovski deželnej vladi z 2800 gold. na leto; in okrajnih predstojnikov VIII. dijetnega razreda z 2400 gld. na leto. Zahteva se praktično izkustvo v uradni službi in znanje deželnega jezika. Prošnje do 25. aprila na predsedništvo kralj. hrvatsko-slavonske vlade v Zagrebu.

— („Truplo sv. Agapita mučenika v Novi cerkvi“) se zove knjižica, katero je spisal marljivi gospod Jarnej Voh, kaplan pri Novej cerkvi in natisnil J. Leon v Mariboru. Ker je ta knjižica ponatis iz „Slovenskega Gospodarja“, je ajena vsebina večini naših čitateljev itak uže znana.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Gorica 1. aprila. Vrli narodnjak profesor Urbančič je umrl. Pruski vodja gimnazije, Pantke, prepovedal je dijakom vence s slovenskimi barvami in napisi. Dovoljeni so le beli trakovi z nemškimi ali latinskimi napisi. Daleč smo prišli!

Dunaj 1. aprila. Cesar odprl je dopoldne mejnarodno umetnostno razstavo.

Gradec 1. aprila. Deželni predsednik Myrbach-Rheinfeld je po daljšej bolezni umrl.

Palermo 1. aprila. Sicilijanskih večernic proslavljenje vršilo se je mirno. Govorila sta Perez in Crispi in zagotavljala, da slavnost nij nikaka demonstracija proti Franciji.

Razne vesti.

* (Čuden slučaj.) Iz Budejevic v Českej se piše: V nekej krčmi v Novem mestu (Neustadt) na Metovi shajala se je skozi vso zimo skoro vsak večer družba namreč: sodnijski pristav Rychlik, trgovec Kohn in kapelnik Bauer. Ker so bili prijatelji, obljubili so si neki večer, ko so bili dobre volje, da, če kateri izmed njih umrje, so ostali zavezani iti za njim in sicer po vrsti, na vsakih 14 dni jeden. Krčmar, ki je bil pri tej obljubi navzočen in kateremu je ta šala dopadala, prosil je, da tudi njega sprejmo v to zvezo, kar se mu je tudi dovolilo. Vsi si sežejo v roke. Ker je bila ta četvorica v najboljših letih, vsi zdravi in čvrsti, smijali in norčevali so se večkrat o tej pri kapljici vina dogovorjenej pogodbi. Pred kakimi štirimi tedni pa osupnila je družbica, kajti sodnijski pristav Rychlik zadušil se je po noči v svojej sobi, v katerej je stala slaba peč. Preživeča trojica obžalovala je prav srčno umrlega, a šaljiva pogodba jim nij vzbujala posebnega strahu ker so se počutili vsi trije prav dobro. Toda nij še preteklo dvanajst dni po smrti pristava, ko se trgovec Kohn vsled zanemarjene plučne vnetice vleže v posteli in po dvednevnej bolezni zapusti lepi svet. Strah se polasti preživečih dveh in čez sedem dni ležal je uže kapelnik Bauer na smrtnjej postelji, katero je zamenjal v treh dneh s tiho jamico na mirodvoru. Od vse vesele družbe živi samo še krčmar, kateri s trepetom pričakuje dogovorjenega časa, ki mu poteče 7. t. m. (na Veliki petek).

Listnica uredništva. Prijatelja našemu listu, ki nam je poslal „Odpri pismo gospodu Waserju“, prosimo, da nam naznani, pod katerim naslovom mu moremo pisati. — Dopisnik iz Bohinja, ki piše o nekej osobi, ki se je „naveličala zatikavati“ — „in zabavlja na naš list, bi nam moral poslati več dat, in, kar je glavno, naznaniti svoje ime.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V ponedeljek 3. aprila 1882.

V korist fondu za spomenik Valentina Mandelca.

Prvikrat:

SNUBITEV.

Vesela igra v 3 dejanjih. Spisal J. E. Tomič, preložil Miroslav Malovrh.

OSOBE:

Jurij Dombaj, vlastelin — — — — — gospod P. Kajzel.
Klotilda Dombajeva, njega soproga — gspdc. G. Nigrinova.
Ljudmila, njijina hči — — — — — gspdc. M. Nigrinova.
Božidar, njijin sin — — — — — gospod Sturm ml.
Dr. Kočevski, zdravnik v Zagrebu — gospod Hudorovič.
Milan Budinič, odvetnik v Zagrebu — gospod Danilo.
Marija Vojnovičeva, trgovka v Zagrebu gospa Gutnikova.
Zorica, njena hči — — — — — gspdc. Drobničeva.
Sluga — — — — — gospod Samovič.

Dejanje se vrši leta 1867. na Dombajevem posestvu blizu Zagreba.

Slavno občinstvo se k tej predstavi, zavoljo plemenite svrhe, najuljudneje vabi; blagovoljne preplače vzprejemale se bodo hvaležno.

Vstopnina kakor po navadi.

Kasa se odpre ob 1/2 7. uri. — Začetek ob 7. uri zvečer.

Tujci:

31. marca.

Pri Slonu: Löcs iz Grada. — Ogrinec iz Metlike.

— Dr. Pitamič iz Maribora. — Finali z Dunaja.

Pri Malič: Bijah, Glas, Hirsch, Krsmar, Perlhefter, Doskočil z Dunaja. — Stavdarhar iz Ljubna. — Blahno iz iz Ribnice. — Dr. Spica iz Padove.

Pri avstrijskem cesarji: Spindler iz Maribora. — Nowotny iz Kranja. — Ahčin iz Gorice. — Braun z Dunaja.

Dunajska borza

dné 1. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni državni dolg v bankovcih . . .	75 gld. 90	kr.
Enotni državni dolg v srebru . . .	76	55
Zlata renta . . .	93	20
1860 državno posojilo . . .	129	50
Akcije narodne banke . . .	823	—
Kreditne akcije . . .	329	40
London . . .	119	86
Srebro . . .	—	—
Napol. . .	9	49
C. kr. cekini . . .	5	62
Državne marke . . .	58	60
4% državne srečke iz l. 1854 . . .	118	75
Državne srečke iz l. 1864 . . .	100	169
4% avstr. zlata renta, davka prosta . . .	93	55
Ogrska zlata renta 6% . . .	118	70
„ „ 4% . . .	88	25
„ „ papirna renta 5% . . .	87	35
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig. . .	104	—
Dunava reg. srečke 5% . . .	112	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi . . .	119	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice . . .	98	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice . . .	105	—
Kreditne srečke . . .	100 gld. 177	25
Rudolfove srečke . . .	10	—
Akcije anglo-avstr. banke . . .	120	128
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v. . .	212	25

Poslano. *)

Gospodu E. Šlegelu, voditelju živinozdravnice
v Ljubljani

Ker ste bili tako prijazni, da ste nama kot izvedenec pri konjskih kupcijah pripomogli, da sva od g. Bavdeka iz Udmata kupila par konj, sva vam dala za Vaše plačilo 10 gld. „Vaša čast in služba,“ kakor ste poudarjali, „zahteva, da kupcu vse vam znane napake naznanimo.“ Ne smeja vam torej očitati, da bi bi bili vedoma zamolčali napake, katere konjsko ceno skoro za polovico znižujejo in katere je Vaš učenec na prvi pogled zapazil, Vi pa, ki ste konja že 10 mesecev poznali in kovali, niste vedeli za nje, kakor trdite. Da objaviva to svetu, storiva le svojo dolžnost, da druge konjske kupce svariva, se na Vas obrniti v konjskih zadevah, ker še nakolenice (Stichbein, Spat) ne poznate, kaj se le drugih napak.

Gospodu Bavdeku, Vašemu prijatelju, ne moreva in tudi ne smeja nič očitati; tudi tega ne, da bi bil Vas plačal. On prodaja svoje blago po kolikor moč visokej ceni. V Škofjef Loki, dne 1. aprila 1882.

Janez in Franc Caldari,
trgovca z lesom.

(204)

*) Uredništvo za objavljjanja pod to rubriko ne prevzema nikake odgovornosti.

Potrtega srca naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Bogu vsemogočnemu dopadlo, k sebi poklicati našo preljubljeno hčerko, oziroma vnukinjo

JOANICO,

ki je v 4. letu svoje starosti po dolgej mučnej bolezni dne 30. t. m. ob 10. uri zvečer v Gospodu zaspala.

Pogreb bode iz hiše št. 10 v Spodnjem Logatcu dne 2. aprila ob 5. uri popoldne. Priporočamo jo v blag spomin.

Spodnji Logatec, dne 31. marca 1882.

Josip Marguč,

Joana Marguč, roj. Brus,
roditelj.

Josip Brus,
ded.

(200)

Organist,

dobro izurjen, doma v Selah pri Šent Jarneji na Dolenjsko-Kranjskem, samskega stanu, 30 let star, ob enem izučen spreten mizar, pošten, trezen in pohleven človek, se priporoča čestitej duhovščini v službo; prevzame tudi meznarijo, če je treba. — Naslov: Josip Rangus, organist na Črešnjevci, p. Slovenska Bistrica. (203)

Semena

po najnižji ceni se dobivajo zanesljivo kaljiva, kakor: veljkanska pesa, travna, poljska in vrtna semena. Poštna naročila se hitro oskrbijo. Semena se brez ozira na dobiček preskrbe pri

(177—2)

Petru Lassniku v Ljubljani.

Podoba

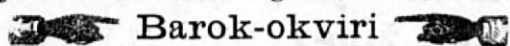
dr. J. Bleiweisa vit. Trsteniškega,

katero je, kakor so izjavili vsi slovenski listi in veščaki v slikarstvu, jako izvrstno podobno slikal naš domaći umetnik, slikar g. profesor IVAN FRANKO v Kranju in katera predstavlja očeta našega naroda, kakršen je bil o svojej 70letnici, ko so ga videli najodličnejši možje našega naroda, izide po velikonočnih praznikih v olji tiskana v mojej zalogi.

Gotovo znamenje, da je podoba izvrstna, je to, da je častita vdova pokojnega očeta slovenskega naroda, gospa Karolina Bleiweisova pl. Trsteniška, kupila od mene po prof. Franketu izdelan original.

Prosim mnogobrojne čestitelje očeta slovenskega naroda, dr. Janeza viteza Bleiweisa, kateri želé res blagemu pokojniku jednako živo podobo si pridobiti, isto pri meni naročiti, kakor hitro mogó.

Podobe bodo 63 cm. široke, a 79 cm. visoke in jim je cena brez okvira 4 gl. a. v.

Barok-okviri

k tej podobi od 2 gld. 50 kr. naprej.

Te podobe malo manjše, in sicer 55 cm. široke, 69 cm. visoke, z barok-okvirom, od 6 gld. naprej.

Z odličnim spoštovanjem

PEREGRIN KAJZEL,

národní trgovec,

(195—2)

Stari trg št. 30, v Ljubljani.

Nova hiša na prodaj

za 1200 gld., ali se dá tudi v najem, ki stoji na podnožji Podgrada (Osterberg) poleg Zaloga pri oljarnici, obstoječa iz 3 sob, 2 kleti in nekaj zemljišča in z gostilniškim patentom. Pojasnila daje posestnica v istej hiši. (183—3)

Slamnike

pere in prenareja po najelegantnejših in novih modelih po najnižjih cenah

Josip Marješič,

Sv. Petra cesta h. št. 29.

(170—3)

Moško in žensko perilo

se po najnižji ceni in hitro izdeluje. — Tudi se tu odda ceno soba z vso opravo.

Magdalena Röder.

Poljanska ulica št. 17.

(187—2)

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Salicilni zobni prašek,

splošno priljubljen, vpliva zelo oživljajoče in napravi zobe blesteče bele, a 30 kr.

! Najnovejšo spričalo. !

Vaše blagorodje! Mnogo let vporabljam Vašo salicilno ustno vodo in salicilni zobni prašek z izvrstnim uspehom in priporočati ja morem vsakemu najtopleje. Pošljite zopet od vsakega 3 steklenice.

Spoštovanjem

Anton Slama, župnik.

Vsa navedena sredstva ima vedno frišna v zalogi in jih razpošilja proti poštnemu povzetju

lekarna „pri samorogu“,
v Ljubljani, Mestni trg št. 4.

(162—7)

Za veliko noč

priporoča

RUDOLF KIRBISCH,

sladčičar, na Kongresnem trgu,

najfinije in najlepše velikonočne reči iz sladkorja: trgant, svilene, žametne in slamnate pletenine, fine atrape in bonbonijere kot piruhe. Dalje so vedno v zalogi: frišna pinza (italjanski velikonočni kruh), korovajšek itd., in za praznike vsake vrste potvice. (186—3)

Vnanja naročila se natanko oskrbijo.

500 zlatov

plačam onemu, kdor pri vporabljanji

Kothejeve zobne vode

1 steklenica 35 kr., še kdaj čuti zobne bolečine ima iz ust duh.

J. G. Kothe,

umirov. dvorni založnik v Mödlingu pri Dunaji, vila Kothe.

(144—5)

V Ljubljani dobi se jedino le pri lekarji Jul. pl. Trnkoczyji in v vseh lekarnah, droguerijah, parfumerijah, prodajalnicah galanterijskih rečij itd. na Kranjskem.

Dr. Sprangerjeve

kapljice za želodec,

priporočane od zdravniških avtoritet,

pomagajo takoj, če ima človek krč v želodec, migreno, feber, ščipanje po trebuhu, zaslinjenje, slabosti, če ga glava boli, če ima krč v pr. ih, mastno zgago. Telo se hitro očisti. V bramorjih razpusti bolezensko tvarino, odvajajoč črve in kisline. Davici in tifusu vzamejo vso zlobo in vročino, če se zavživajo po 1/2 žličke vsako uro, ter varujejo nalezljivost. Človeku diši zopet jed, če je imel bel jezik. Naj se poskusi z majhenim ter se prepriča, kako hitro pomaga to zdravilo, katero prodaja lekarnar g. J. Svoboda v Ljubljani, a flacon 30 in 50 kr. av. velj. (247—79)

Umetne

(55—16)

zobe in zobovja

postavlja po najnovejšem ameriškem sistemu v zlato, vulkanitu ali celulojdu brez bolečin. Plombira z zlatom itd.

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin s prijetnim mamilom

zobni zdravnik A. Paichel,
poleg Hrdeckega mostu, v I. nadstropji.

Komi,

moške starosti 30—40 let, neoženjen, dobro izurjen in s potrebnimi lastnostmi za vodstvo večje prodajalnice z mešaním blagom večjega kraja na Notranjskem se sprejme pod dobrimi pogoji. Ponudbe sprejema iz prijaznosti J. W. Stedry, v Ljubljani. (202—1)

Usojam si p. n. občinstvu ponižno naznanjati, da imam v prodajalnici

Terček & Nekrep,

na Mestnem trgu št. 10 v Ljubljani,
dobro asortirano zalogo krasnih in dobrih

osobito kmetijske vozove (bagerle), na pol izdelane vozove, lepe sani itd. in prodajem jih po prav nizkih cenah.

Naročila vozov vsake vrste se sprejemajo in dajejo naznanila o cenah ravno tam. Za dobro in čedno blago se daje popolno poročilo.

Priporočam se v obila naročevanja.

Spoštovanjem

Fran Šiška,

(41—2)

kovaški mojster v Hrastju.

V. LOBENWEIN

fotografični atelier
v hotelu „pri slonu“.

Fotografira se vsak dan. (63—10)

Zatekel sem se k Vašej zdravstveni sladnej čokoladi št. 1 in uže po tridnevem vporabljenji dobil sem v veliko svoje in svojih sorodnikov začudenje zopet zdravje.

(Ta besede govoril je ozdravljeni.)

Vsem bolnikom,

kateri boleha jo na želodec in na plućih, na pomanjkanji krvi, prehlajenji, kašljji, hripavosti, na bledici in hemoroidih, se lahko pomaga.

C. kr. dvornemu za ožniku IVANU HOFFU, kr. komisijskemu svetniku, posesniku c. kr. zlatega križca s krono, vitezu visokih redov, izumitelju in jedinemu izdelovalcu Ivan Hoffovega sladnega izlečka, dvorni založnik skoro vseh knezov Evrope, na Dunaji, fabrika: Grabenhof, Bräunerstrasse 2, pisarna in fabr. zaloga: Graben, Bräunerstrasse 3.

Nj. Veličanstvo

kralj danski je po svojem adjutantu naznanil fabrikantu Ivanu Hoffu, da zelo visoko ceni njegov sladni izleček. „Jaz sem“, tako se glasi kraljeva izjava, „z veseljem opazil pri sebi in pri mnogih članih svoje hiše zdravstveno moč Hoffovega sladnega izlečka.“

Zahvala.

Vaše blagorodje!

Ne morem si kaj, da vam z odkrito in najtoplejšo zahvalo javim, da sem po trikratnej, v kratkem času se ponavljajočji vnetici prsne mreže, davici, bljevanji krvi in materije, kratko v stanu popolne onemoglosti, ko so uže vsi mislili, da sem izgubljen, zatekel sem se po nasvetu svojega svaka k Vašej sladnej čokoladi in uže po tridnevem vporabljenji zadobil sem v svojo in svojih sorodnikov začudenje popolno zdravje. To istinito čudovito zdravje dobil sem, kakor omenjeno, po vporabljanji sladne čokolade in sicer štev. 1.

Prosim Vas, čestiti gospod, da vzprejmete te vrstice kot malo znamenje moje hvalečnosti za rešitev mojega življenja in da jih v korist vseh bolihujočih kot priporočilo Hoffovih preparatov. Konečno naj vam bodi še naznanjeno, da lahko svoje hitro ozdravljenje, osobito, ker vsak tako hiter uspeh občuduje, kot resnično potrdim pred Bogom in pred ljudmi. Pozdravljam Vas prav prijazno in se vam z vso spoštljivostjo priporočam hvalo vam dolžna

Ana Pestl, tkavčeva žena.

V Ameisu (Dol. Avstr.), 3. decembra 1879.

Glavna zaloga: (50—9)

Pet. Lassnik v Ljubljani.

Velika zaloga dobrega naturnega dolenjskega vina

od leta 1881, rumene ali rdeče barve, od 5¹/₂ do 6¹/₂ gld.
av. vedro pri (172—3)

Cvenklu v Sevnici (Lichtenwald).

Naročniki naj lastno posodo poslati blagovolijo.

Prodajalnica kolonijalnih rečij en gros v Trstu

išče

korespondenta,

ki je slovenščine (oziroma hrvaščine ali srbščine) in nemščine v besedi in pismu popolnem zmožen. Prosilci z lepo pisavo imajo prednost. Ponudbe pod R. M. št. 39 poste restante Trst. (185—2)

Lepe in po ceni
klobuke in čepke,
kakor tudi
kožuhovino

prodaja

(506—30)

Anton Krejci,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledaliških ulic.

Javna zahvala.

Dne 17. p. m. pogorela so mi 4 poslopja, ki sem jih bil malo prej pri vzajemnej zavarovalnici „KONKORDIJA“ k sreči zavaroval. Omenjene zavarovalnice glavni zastopnik gospod J. Valentinčič je pogorišče takoj pregledal in mi oelo zavarovano svoto pripoznal, ki se mi je tudi že popolnoma izplačala. Za tako vestno in solidno ravnanje se „KONKORDIJA“ in gospodu J. Valentinčiču očitno zahvaljujem in „KONKORDIJO“ vsakemu iz lastnega prepričanja najtopleje priporočam.

Dobrava pri Račeh, dne 21. marca 1882.

(201)

Matevž Pražen.

Pogrebna ustanov Frana Doberleta v Ljubljani priporoča svoje takozvane imitirane rakve od kovin.

Izdelane so iz lesa v jako lepe obliki in solidno, slične so po metalni barvi z bogatim vkušnjim lišpom od bronu pravim rakvam od kovin popolnem in so ravno tako cene, kakor do zdaj navadne lesene rakve.

Na telegrafično naročilo z naznanjeno dolgotrajno mero pošiljajo se takoj na vse železniške postaje.

Ustanov deva na prost oder in pokopava, ono tudi oskrbi sijajno dekoriranje in pogrebe v in zunaj Ljubljane, kakor tudi oskrbuje venove in trakove z napisi, naposled tudi transport mrličev na vse kraje to in inozemstva in se priporoča v ceno oskrbovanje. (701—17)

Bergerjevo medicinično milo iz smole,

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se v največ evropskih državah s sijajnim uspehom zoper

vsakovrstne oprhe na životu,

osobito zoper hraste, kroničen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltine, rdeč nos, ozebljino, potenje nog. — Bergerjevo milo iz smole ima 40% koncent. smole iz lesa ter se stvarno od vsega drugega mila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje. — Da se prekanjenju izogne, zahteva naj se odločno Bergerjevo milo iz smole, ki se pazi na znano varstveno marko.

Pri trdovratnih poltaih boleznih rabi se mestu mila iz smole z uspehom

Bergerjevo med. milo iz smole in žvepla,

a zahteva naj se vedno samo Bergerjevo milo iz smole in žvepla, ker so inozemska ponarejanja neuspešni izdelki.

Kot milejšje milo iz smole za odstranjenje vseh

nečistostij na polti

zoper oprhe na glavi in koži otrok in kot nepresežno kosmetično milo za umivanje in kopanje pri vsakdanjej rabi služi

Bergerjevo glicerimilo iz smole,

imejoče 35% glicerina ter fino diši.

(38—6)

Jeden komad velja 35 kr. z brošurco vred. — Glavno zalogo ima lekar G. HELL v OPAVI.

V zalogi v vseh lekarnah cele države. Glavne zaloge pa imajo:

V Ljubljani pri gg. lekarjih J. Svoboda, G. Piccoli, W. Mayer in J. pl. Trnkoczy. V Kočevju J. Braune. V Krškem J. Bomeker. V Idriji J. Wario. V Kranju K. Šavnik. V Litiji Jos. Beneš. V Novem mestu D. Rizzoli. V Radovljici A. Roblek. V Vipavi A. Konečny.

H. HAUPTMANN,

v semeniškem poslopji, v Ljubljani,
priporoča po nizkej ceni najboljše, fino semljete

oljnate in suhe barve, firneže in lake,
ter najlepše

čopiče (penzlje)

za slikarje in zidarje.

(184—2)

Portret

umrlega

dr. J. Bleiweisa vit. Trsteniškega

je ravno izšel. V originalu naslikal in v oljnat barvenem tisku izvrstno izvršila sta ga c. kr. dvorna tiskarna in artistski zavod g. Reiffensteina na Dunaji. Velja pa

Podoba v oljnat barvenem tisku 63^{cm} široka, 79^{cm} visoka, nerazpeta gld. 3.

Podoba na platnu razpeta v 10^{cm} širokem baroque okviru gl. 6.50.

Podoba na platnu razpeta v 13^{cm} širokem baroque okviru gl. 8. dalje v velikosti 55—68^{cm}.

Podoba v oljnat barvenem tisku z 10^{cm} širokim baroque okvirom gl. 5.80.

Podoba prodaje se tudi proti plačtvi na mesečne obroke.

Čistega dohodka teh podob namenjena je polovica za „Narodni dom“ in polovica za zidanje cerkve srca Jezusovega.

Z odličnim spoštovanjem

F. Kolman,

(199—1)

zaloga stekla in porcelana v Ljubljani.

Glacé-rokavice za dame

z 2 gumboma, v vseh barvah,

samo 90 krajcarjev za par

pri

(164—4)

F. BILINI & KASCHI,

v Ljubljani, Židovska ulica.

Gosp. G. Piccoli, lekar v Ljubljani!

Prosim Vas uljudno, da mi zopet pošljete 24 steklenic Vaše izvrstne

Franzeve esence.

Slednjo pošiljatev sem že mej razne bolnike v svojej župniji razdelil in vpliv je bil vedno izvrsten.

V Fianoni, Istra, 22. avgusta 1881.

Spoštovanjem

Anton Vlašič,
župnik -kanonik.

Znamenito!

Prosim uljudno, pošljite mi 30 steklenic Vaše izvrstne

Franzeve esence.

Zahvaliti se imam le Bogu in Vam, da sem se iznebil migrēne, katera me je leta in leta nadlegovala.

V Zenku, Hrvatska, 17. sept. 1881.

Spoštovanjem

Angelika Kling,
uradniška vdova.

(598—12)

Znamenito!

Tu je na mestu: „Čast zaslugam!“ Večkrat sem rabil Vašo odlično

Franzevo esenco,

mnogim bolnikom sem jo nasvetoval in dober uspeh nij izostal.

V Chersanu, Istra, 27. junija 1881.

Spoštovanjem

Anton Lupetina,
župnik-dekan.

Tinctura Rhei Composita ali Franzeva esenca, izdelana po G. Piccoliji, lekarji „pri angelji“, v Ljubljani, na Dunajske cesti, iz vegetabilnih substancij sestavljena, s katero so si že mnogi ti-soči k zdravju pripomogli, kakor se razvidi iz pisem, ki dohajajo izdelatelju. Ona ozdravlja želodčne bolezni in na spodnjem telesu, klanje, krča, gastrično mrzlico, zaprtje, hemeroidje, rumenico itd., ki je lahko smrtonosna, če se za časa ne kurira.

Cena steklenici 10 kr. a. v.

Naroča naj se pri izdelatelji: Gabrijel Piccoli, lekar „pri angelji“, v Ljubljani, na Dunajske cesti. Naročila se promptno proti povzetju efektuirajo.

Zdravstvena kava

po receptu dr. Ferdinanda Katscha v Stuttgartu, fabricirana po Henrika Francka sinovih v Ludwigsburgu.

Popolno nadomestilo prave kave!

priporoča se z mlekom uživana kot okusni, krepilni ljudski živež, kava, ki ne vznemirja živcev, nasprotno je zelo zdrava, tečna in lahko prebavljiva; dvojno priporočljiva za osebe, ki imajo slaboten želodec in na sreč in živcih bolehnim, kakor tudi zaradi zelo finega duha po kavi in zaradi nizke cene in ker je tudi — ne da bi se dodalo kaj prave kave — že pripravljena za kuho.

Dobi se

(197—1)

v vseh večjih in manjših specerijskih prodajalnicah po deželi.